

Langsua
nasjonalparkstyret

Møteinnkalling

Utvalg: Langsua nasjonalparkstyret
Møtested: Teams
Dato: 04.05.2026
Tidspunkt: 09:00 - 11:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter; morten.liebe@statsforvalteren.no . Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed fra fast medlem.

SNO er opptatt i møte den dagen, men vil prøve å komme inn i møtet ca. kl 1000 for å orientere om status jerv i regionen.

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
ST 10/2026	Godkjenning av protokoll/innkalling		
ST 11/2026	Utredning av organisering av verneområdeforvaltere - Høringsuttalelse - Langsua nasjonalparkstyre		2024/13638
ST 12/2026	Delegerte vedtak		
16/2026	Delegert vedtak - Dispensasjon - Espedalen LVO - 2026-2027 - Motorferdsel på snødekt mark - Gausdal - Stig Roar Opseth		2026/2266
17/2026	Delegert vedtak - Avslag - Haldorbu LVO - søknad om motorferdsel med el-sykkel til Haldorbu selvbetjeningshytte - DNT Oslo og Omegn		2026/2543
18/2026	Delegert vedtak - tillatelse - Langsua NP - Øystre Slidre - Selstølen - Innbue - motorferdsel - 2026 - snøskuter - Ellinor Y R Lunde		2026/3510
19/2026	Delegert vedtak - dispensasjon - Skardberga NR - Nordre Land - Slugua seter - motorferdsel - 2026 - snøskuter - Astri Aadnes		2026/3275
20/2026	Delegert vedtak - tillatelse - Espedalen LVO - motorbåt - kultiveringsarbeid - Øvre og Nedre Revsjøen - Gausdal Jeger og Fiskerforening		2026/2314
21/2026	Tillatelse - Langsua NP - 2026 - innsamling av jordprøver - Norsk institutt for bioøkonomi - NIBIO		2026/4138
22/2026	Delegert vedtak - Langsua NP - Espedalen LVO - Kroklonin - motorferdsel - 2026 - snøskuter - bygging av vedskjul og utedo - Per Lien		2026/4112
ST 13/2026	Referatsaker		
ST 14/2026	Faglig innslag		
ST 15/2026	Eventuelt		

ST 10/2026 Godkjenning av protokoll/innkalling

Arkivsaksnummer: 2024/13638-6

Saksbehandler: Stein Egil Granli

Dato: 27.04.2026

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Langsua nasjonalparkstyre	11/2026	04.05.2026

Utredning av organisering av verneområdeforvaltere - Høringsuttalelse - Langsua nasjonalparkstyre

Innstilling fra styreleder

Langsua nasjonalparkstyre har gjennomgått de framlagte alternativene for framtidig organisering av verneområdeforvaltere. Styret mener at alternativ 1 og alternativ 2, som begge bygger videre på dagens ordning, er best egnet for framtidig organisering. Alternativ 3 og 4 innebærer større strukturelle endringer og flytting av arbeidsgiveransvar bort fra Statsforvalteren. Disse alternativene vurderes som lite aktuelle.

Eksisterende forvaltningsmodell (null-alternativet) fungerer godt for Langsua nasjonalparkstyre og forvalterne i Langsua. Modellen gir et solid grunnlag for videreutvikling av verneområdeforvaltningen, uten de belastninger og ulemper som ofte følger av større organisatoriske endringer. Styret mener samtidig at de foreslåtte forbedringstiltakene, som også er beskrevet i alternativ 2, vil kunne bidra til en mer helhetlig forvaltning og til bedre personalmessig og faglig forankring for forvalterne.

For Langsua nasjonalparkstyre og forvalterne har det begrenset betydning om valget faller på alternativ 1 eller alternativ 2. Begge modellene vil kunne fungere godt. Arbeidsgiveransvaret vil i begge tilfeller ligge hos Statsforvalteren, og styret registrerer at det signaliseres en styrking av denne rollen.

Ved valg av framtidig forvaltningsmodell er det avgjørende å sikre tydelig øremerking av midler per forvalterstilling, samt en styrking av statsforvalterens ressurser knyttet til arbeidsgiveransvar og oppfølging. Dersom alternativ 2 velges, vil dette innebære et arbeidsgiveransvar for flere forvaltere innenfor samme embete, med økt behov for ressurser til oppfølging, reisevirksomhet og koordinering. En styrking av statsforvalterembetene, kombinert med innføring av Forvalterskolen, vil kunne bidra til bedre kontinuitet, systematisk opplæring og økt kvalitet i forvaltningen. Reisebudsjett for forvalterne bør inngå som en integrert del av denne vurderingen.

Nasjonalparkstyret mener det er behov for tydeligere rolleavklaringer mellom statsforvalteren og verneområdestyrene. Verneområdestyrenes selvstendighet som forvaltningsorgan må vektlegges. Det har over tid blitt påpekt behov for et klarere skille når det gjelder dokumentforvaltning, e-postadresser og offentlig kommunikasjon. For publikum kan det være krevende å forstå rolle- og ansvarsdelingen mellom aktørene, blant annet fordi verneområdeforvaltere i dag ikke alltid fremstår med en tydelig tilknytning til det aktuelle verneområdestyret. Det er viktig at nasjonalparkstyret tydelig fremstår som avsender når forvalteren formidler vedtak og annen saksinformasjon på vegne av styret.

Forslaget om økt fleksibilitet hos Statsforvalteren når det gjelder disponering av forvalterressurser, kan i enkelte tilfeller ha positive sider, men fordeling av ressurser mellom verneområder må skje på bakgrunn av tett og forpliktende dialog med verneområdestyret. Det er verneområdestyret som har ansvar for å disponere og prioritere forvalternes tid og ressursbruk innenfor sine områder.

Statsforvalterens rolle som faglig rådgiver for forvalterne på ulike fagområder, også når det gjelder juridiske spørsmål, er viktig og må videreføres. Statsforvalterens involvering i faglige vurderinger innenfor verneområdeforvaltningen bør i hovedsak skje på bakgrunn av behov som meldes fra forvalter eller verneområdestyret. Statsforvalteren er klageinstans på flere saksområder og har gjennom dette en rolle i å følge opp og kvalitetssikre forvaltningspraksis.

Styret ser positivt på at det settes søkelyset på bedre fungerende forvaltningsknutepunkter. Samlokalisering av forvaltere med andre relevante aktører, som fjellstyrer og Statens naturoppsyn (SNO), er i utgangspunktet positivt og kan bidra til bedre samhandling og mer effektiv oppgaveløsning. Når det gjelder knutepunktet på Segalstad Bru i Gausdal har SNO nylig valgt å flytte ut fra kontorfelleskapet, noe som illustrerer at slike løsninger også kan være sårbare over tid.

Det er per i dag ikke etablert besøkssenter for Langsua nasjonalpark, selv om dette er sterkt ønskelig, og videre avklaringer rundt dette er ikke kjent. Styret går derfor ikke nærmere inn i vurderinger om samarbeid med besøkssenter på nåværende tidspunkt.

Et viktig mål med utredningen er å oppnå en bedre verneområdeforvaltning samlet sett. Dette må ses i sammenheng med et økende fokus på tilrettelegging og bruk av verneområdene. Økt bruk medfører et betydelig press på forvalterne, særlig knyttet til søknadspliktige aktiviteter gjennom hele året. Store ressurser er de senere årene brukt på etablering av start- og informasjonspunkter og på informasjonsarbeid i tråd med «velkommen inn»-strategien. Dette har i noen grad gått på bekostning av kapasiteten til å følge opp andre viktige forvaltningsoppgaver, som arbeid med bevaringsmål og oppfølging av vedtak fattet av styret.

Samtidig registrerer styret at ressursene til Statens naturoppsyn over tid er svekket. Dette innebærer at vedtak fra verneområdestyrene i mindre grad følges opp og kontrolleres i felt. Styret mener derfor at feltapparatet må styrkes for å sikre god etterlevelse av vedtak og regelverk.

På bakgrunn av en samlet vurdering støtter Langsua nasjonalparkstyre videreføring av dagens modell, enten i form av alternativ 1 i en forbedret utgave eller gjennom alternativ 2. Alternativ 3 og 4, som innebærer flytting av arbeidsgiveransvaret bort fra Statsforvalteren, vurderes som lite aktuelle og er derfor ikke drøftet nærmere.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

- Høringsdokument på Miljødirektoratets nettside 14.04.26, med frist 22.05.26.
[Utredningsoppdrag om organisering av verneområdeforvaltere - miljodirektoratet.no](https://www.miljodirektoratet.no/utredningsoppdrag-om-organisering-av-verneromradeforvaltere)

Saksopplysninger

Miljødirektoratet har på oppdrag fra Klima- og miljødepartementet (KLD) utredet hvordan verneområdeforvalterne kan organiseres for å styrke forvaltningen av verneområdene. Ny organisering skal utredes innenfor gitte rammer; utredningen er avgrenset til verneområdeforvalternes organisatoriske tilknytning. Verneområdestyrenes instruksjonsmyndighet overfor forvalterne skal videreføres, og forvalterne skal fortsatt være lokalisert nær verneområdene.

Bakgrunnen for oppdraget er kjente utfordringer ved dagens organisering, der statsforvalterne har arbeidsgiveransvar for forvalterne, mens verneområdestyrene har

instruksjonsmyndighet for forvalternes tid og oppgaver. Utfordringene er knyttet til uklar rolle- og ansvarsfordeling mellom aktørene, begrenset kapasitet til daglig ledelse og faglig oppfølging, liten fleksibilitet i ressursbruk, varierende opplæring og kompetansestøtte, samt uklar rolleforståelse mot publikum. Samtidig trekkes det frem viktige styrker ved dagens ordning, særlig forvalternes tilknytning til statsforvalternes fagmiljøer.

Utredningen vurderer fire hovedalternativer:

1. Beholde dagens ordning i all hovedsak, men ser på bedringspunkter i denne
2. Samling av arbeidsgiveransvaret hos et fåtall statsforvaltere
3. Samling av arbeidsgiveransvaret hos Miljødirektoratet
4. Opprette en egen organisasjon

Alle alternativene forutsetter gjennomføring av en rekke felles tiltak, blant annet tydeligere rolleavklaring – både internt og ut mot publikum, styrket opplæring, styrket daglig ledelse og mer lik organisering.

Punktvis oppsummering av oppdraget:

«Endringspunkter som vi er bedt om å vurdere i oppdragsteksten:

- fører til en mer helhetlig forvaltning mellom verneområder
- styrker det faglige nettverket mellom verneområdeforvaltere
- øker erfaringsdelingen mellom forvalterne
- bedrer forholdene for veiledning av forvalterne og styrker deres kompetanse
- gir bedre fungerende knutepunkter
- gir mer fleksibilitet i fordeling av oppgaver i.f.m sykdom, vakanser mv eller p.g.a ulike ressursbehov mellom områder
- gir mer lik organisering av forvalterne og styrker den daglige ledelsen av dem bl.a. når det gjelder organisering av arbeid, fordeling av oppgaver mv
- fører til bedre rolleavklaring herunder gjør rollene tydeligere for publikum
- styrker samarbeidet med Statens naturoppsyn
- styrker samarbeidet med besøkssentrene

Tilleggspunkter som vi har lagt til i utredningen:

- styrker tilliten til forvaltningsordningen hos publikum
- økte forvaltningsgevinster på tvers av alle verneområder som forvaltes av styrer og statsforvaltere»

På bakgrunn av en samlet vurdering **anbefaler Miljødirektoratet alternativ 2 – å samle arbeidsgiveransvaret hos et fåtall statsforvaltere**. Sammenlignet med dagens organisering, mener Miljødirektoratet at dette alternativet vil gi bedre forutsetninger for styrket ledelse og samlede fagmiljøer, samtidig som man ivaretar tilknytningen til Statsforvalteren.

I forslaget fra Miljødirektoratet er det satt opp flere felles tiltak for alternativ 1 og alternativ 2:

- Økt tildeling per forvalterstilling
- Synliggjøre øremerking av midler per forvalterstilling i Prop. 1S
- Klargjøring av roller knyttet til faglig oppfølging av forvalterne
- Klarere skille mellom arbeidsgiver og styret i dokumentforvaltning
- Gi arbeidsgiver økt fleksibilitet i bruk av forvalterressurser mellom styrer.
- Innføring av "Forvalterskolen"
- Forvaltersamlinger

- Gjennomgang av forvaltningsknutepunkter
- Formalisere samarbeidet med besøkssenter
- Legge til rette for SNOs tilgang til forvaltningsknutepunktene

Organisering dersom valget faller på alternativ 2, dvs 3-5 embeter, betyr vektlegging av stordriftsfordeler, fremfor

- Samling av forvaltere slik at et embete har minimum ti forvaltere ansatt
- Fellestjenester ligger hos statsforvalterne som tidligere

- Tilføring av midler til én seksjonslederstilling med personalansvar for forvalterne som også skal ha ansvar for faglig oppfølging og tilrettelegging for forvalterne.

Tabell 2. Oversikt over antall forvaltere per statsforvalterembete

Statsforvalterembete	Antall
Agder	4
Innlandet	14
Møre og Romsdal	1
Nordland	9
Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus	5
Troms og Finnmark	13
Trøndelag	10
Vestfold og Telemark	3
Vestland	9
Rogaland	1
Sum	69

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Miljøverndepartementet har i brev av 28. mars 2012 delegert forvaltningsmyndighet for verneområdene tilknyttet verneplan for Langsua til Langsua nasjonalparkstyre. Dette er gjort med medhold i naturmangfoldloven § 62.

Vurdering

Miljødirektoratets anbefaling er **alternativ 2 - Samle arbeidsgiveransvaret hos et fåtall statsforvaltere**. Det foreslås av Miljødirektoratet å legge arbeidsgiveransvaret på 3-5 embeter, se nærmere i tabell 3 under.

Tabell 3 - Forslag til mulig fordeling av forvaltere på et fåtall statsforvaltere.

Statsforvalter-embete	Antall forvaltere per embete i dag	Forslag til fremtidig antall forvaltere per embete	Endringer i sammensetning
Troms og Finnmark	13	13	Uendret
Nordland	9	14	Dagens forvaltere + forvaltere fra Børgefjell (1), Blåfjella/Skjækerfjella og Lierne (2) og Skarvan/Roltdalen/Sylan (1) og Skardsfjella/Hyllingsdalen (1)
Trøndelag	10	0	Forvaltere fordeles på Innlandet og Nordland
Innlandet	14	19	Dagens forvaltere + forvaltere fra Trollheimen (2), Femundsmarka og Gutulia (1), Forollhogna (2).
Vestland⁴	9	13	Dagens forvaltere + forvaltere fra Geiranger-Herdalen (1), Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Frøfjordheiane landskapsvernområde (3)
Møre og Romsdal	1	0	Dagens forvalter plasseres hos Vestland
Rogaland	1	0	Dagens forvalter plasseres hos Vestland
Vestfold og Telemark	3	0	Dagens forvaltere plasseres hos Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus
Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus⁴	5	10	Dagens forvaltere + forvaltere fra Raet (1) og Oksøy-Ryvingen-Flekkefjord (1), Færder (1), Jomfruland (1) og Brattefjell-Vindeggen (1)
Agder	4	0	Dagens forvaltere fordeles på Vestland og Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus
Totalt antall forvaltere:	69	69	

Det foreslås å flytte i alt fem forvaltere fra Trøndelag til Innlandet, dvs. forvaltere fra Trollheimen (2 stk), Femundsmarka og Gutulia (1 stk), Forollhogna (2 stk). Det er allerede etablert møtearena for felles faglig utveksling mellom forvaltere i Innlandet og de stillingene i Trøndelag som er vurdert flyttet. Dette fungerer godt og det er mye nyttig erfaringsutveksling på tvers av fylkene.

Som påpekt må et økt antall forvaltere hos statsforvalteren innebære styrking hos statsforvalteren for å oppnå målsetningene, både når det gjelder bemanningsdelen, men også dekning av reisekonstnader, gjennomføring av samlinger mv. Reisevei mellom arbeidsgiver og nye forvaltere bør være akseptabel for statsforvalteren i Innlandet, forutsatt styrking av embetet. Embetet følger allerede opp forvaltere nord i fylket. Dette kan eventuelt slå ut annerledes for andre forvaltere og embeter som blir berørt.

Det må være en forventning om at statsforvalteren raskt iverksetter arbeid med nyansettelser. I arbeidet med forvaltningsordningen må det sikres at Statsforvalteren ikke har

anledning til å trekke inn lønnsressurser til fordel for eget budsjett, men sikre at midlene som er øremerka verneområdeforvaltning faktisk blir brukt der de er ment.

For en stor del omhandler foreslåtte tiltak i stor grad den administrative organiseringen, men det er også foreslått tiltak for faglige forbedringer. Slik som innføring av «Forvalterskolen». Økt vekt på opplæring i et mer systematisk og gjennomtenkt opplegg vil styrke forvaltninga og bidra mer robuste fagmiljøer. Her kan det også være mulighetsrom for et fellesskap med miljøvernavdeling hos statsforvalteren når det gjelder opplæring. Signaler om fagsamlinger både nasjonalt og regionalt er viktig for faglig påfyll og samhandling mellom verneområder og forvaltere, SNO, SF og Miljødirektoratet.

Det er uklart hvordan alternativ 2 samlet sett påvirker plassering av forvaltningsknutepunkter. Det er store geografiske avstander i Innlandet som begrenser plassering av forvaltningsknutepunkt og hvem som har kontorsted på knutepunktene. Det må bør primært legges opp til at forvalterkollegaer samlokaliseres. Samlokalisering med andre, særlig da SNO, er hensiktsmessig for tettere kommunikasjon og for å sikre god oppgaveløsning i verneområdene. På generelt grunnlag er det et ønske for forvaltere om tette dialog med SNO, men det er ulike utfordringer fra begge sider i en hektisk arbeidshverdag å ha tett løpende dialog.

Oppsummert støtter Langsua nasjonalparkstyre en videreføring av dagens modell, enten i form av alternativ 1 i en forbedret versjon, eller alternativ 2. Alternativene 3 og 4, som bl.a. innebærer flytting av arbeidsgiveransvaret vekk fra statsforvalteren, framstår som lite aktuelle og er ikke drøftet nærmere.

ST 12/2026 Delegererte vedtak

16/2026 Delegerert vedtak - Dispensasjon - Espedalen LVO - 2026-2027 - Motorferdsel på snødekt mark - Gausdal - Stig Roar Opseth 2026/2266

17/2026 Delegerert vedtak - Avslag - Haldorbu LVO - søknad om motorferdsel med el-sykkel til Haldorbu selvbetjeningshytte - DNT Oslo og Omegn 2026/2543

18/2026 Delegerert vedtak - tillatelse - Langsua NP - Øystre Slidre - Selstølen - Innbue - motorferdsel - 2026 - snøskuter - Ellinor Y R Lunde 2026/3510

19/2026 Delegerert vedtak - dispensasjon - Skardberga NR - Nordre Land - Slugua seter - motorferdsel - 2026 - snøskuter - Astri Aadnes 2026/3275

20/2026 Delegerert vedtak - tillatelse - Espedalen LVO - motorbåt - kultiveringsarbeid - Øvre og Nedre Revsjøen - Gausdal Jeger og Fiskerforening 2026/2314

21/2026 Tillatelse - Langsua NP - 2026 - innsamling av jordprøver - Norsk institutt for bioøkonomi - NIBIO 2026/4138

22/2026 Delegerert vedtak - Langsua NP - Espedalen LVO - Kroklonin - motorferdsel - 2026 - snøskuter - bygging av vedskjul og utedo - Per Lien 2026/4112

ST 13/2026 Referatsaker
Se eget vedlegg.

ST 14/2026 Faglig innslag
Ingen

ST 15/2026 Eventuelt